

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Spraw Obywatelskich
w Katowicach
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 0/32 255-41-61 wew. 351

KARTA EWIDENCYJNA
miejsca pamięci
na terenie gminy Zabrze

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

Nr ewidencyjny 47/19 - GW
WKOPWiM.....
CKMPN.....

10. 07. 2000

1. Miejscowość (gmina) położenie obiektu Zabrze ul. Wolności 191 Cmentarz par. Św. Andrzeja.	2. Rodzaj obiektu (tablica, płyta, obelisk, pomnik, cmentarz, kwatera, grób wojenny, obóz, więzienie, miejsce walk itp.) Pomnik Poległych Powstańców Śląskich.	3. Treść napisu „Cześć i chwała bohaterom synom miasta Zabrze poległym za wolność i połączenie Śląska z Polską w Powstaniach Śląskich (1919, 1920, 1921) Nazwiska na tablicach: Binias Paweł Kłyk Paweł Pyrecki Alojz Blania Józef Kozub Wiktor Słaboś Jan Brol Henryk Krawczyk Klemens Słodezyk Filip Bronder Jan Krochmal Paweł Stuzik Stanisław Brysz Wiktor Kopka Zygfryd Wasiczek Józef Ciupka Józef Lazar Antoni Widera Franciszek Czogała Emanuel Majnusz Paweł Woźnica Jan Długosz Jan Manoszek Stanisław Weindoch Józef Dziambor Ryszard Mikosz Franciszek Englisz Aleksander Milicz Antoni Ficek Jan Mrozek Melchir Frolich Jan Nawrat Józef Goły Feliks Nowak Roman Gorzawski Karol Pilich Wiktor Hermisz Karol Premżyna Feliks Jendrysik Konrad Puchalka Tomasz Kisiel Teodor Puzik Jan	4. Data powstania obiektu, autor, fundator. 1947 – zarząd powiatowy byłych powstańców śląskich.		
5. Ocena stanu utrzymania obiektu (uszkodzenia, wandalizm, kradzieże, daty remontów) B. dobry W 1961 roku odnowiony przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej przydziu M.R.N.	6. Opis obiektu (rodzaj materiału, wymiary obiektu) Murowany, w części centralnej znajduje się tablica i Krzyż Powstańców Śląskich. Po obu stronach znajdują się dwa cokoły z mosiężnymi tablicami na których wypisano 43 nazwiska. Obiekt ma wymiary ok. 18x6 m.	7. Patronat <table><tr><td>Społeczny (nazwa i adres)</td><td>Administracyjny (nazwa i adres)</td></tr></table>	Społeczny (nazwa i adres)	Administracyjny (nazwa i adres)	8. Literatura (czy obiekt jest ujęty w przewodnikach, inne opisy, broszury, opracowania, artykuły prasowe, książki itp.) Kroniki miasta Zabrze Nr 12 / 81
Społeczny (nazwa i adres)	Administracyjny (nazwa i adres)				

9. Miejsce na fotografię obiektu
(opisane zdjęcie można załączyć do karty w kopercie)

10. Dane historyczne dotyczące obiektu.

Na cmentarzu tym spoczywają powstańcy którzy polegli w III Powstaniu Śląskim w 1921 r. zarówno na terenie Zabrze, w ówczesnych jego granicach jak i ekshumowanych w 16 lat później w 1937 r. z miejsc walk poza jego terenem, między innymi spod góry Św. Anny oraz okolic Sławęcic i Kędzierzyna. Łącznie spoczywa tu 42 powstańców. W to miejsce 19-go marca 1945 r. udał się manifestacyjny pochód na czele którego stał pierwszy polski prezydent miasta Zabrze – Paweł Dubiel, Zabrzezanin i powstaniec. Ogłosił wtedy nad Mogiłami że groby te przechodzą odtąd pod opieką Zarządu Miasta i że ulice otrzymają nazwy poległych Zabrzezańskich Powstańców.

11. Data zaprowadzenia karty.

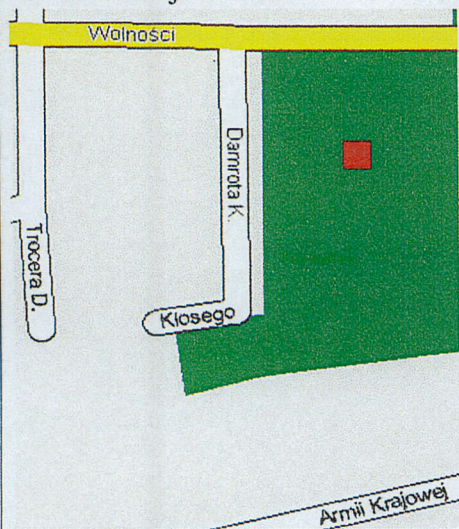
31. 01. 1994 r.

Miejsce pamięci zaliczono do grobownictwa wojennego na terenie województwa śląskiego Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych /Dz.U. Nr 39, poz. 311 z późn. zm./

12. Dodatkowe uwagi

Pomnik ten w początkowym stanie miał zupełnie inny wygląd. Nad wspólnymi mogiłami znajdowały się kamienne tablice w kształcie zamkniętych ksiąg. Ile ich było dziś nie wiadomo. W Muzeum Miejskim w Zabrzu zachowały się cztery z pośród nich. Taka mogiła została zniszczona w czasie rządów hitlerowskich, a po wojnie została odbudowana w innej całkowicie formie.

13. Lokalizacja obiektu

14. Prowadzący

Wydział Kultury i Sportu
Urzędu Miejskiego w Zabrzu

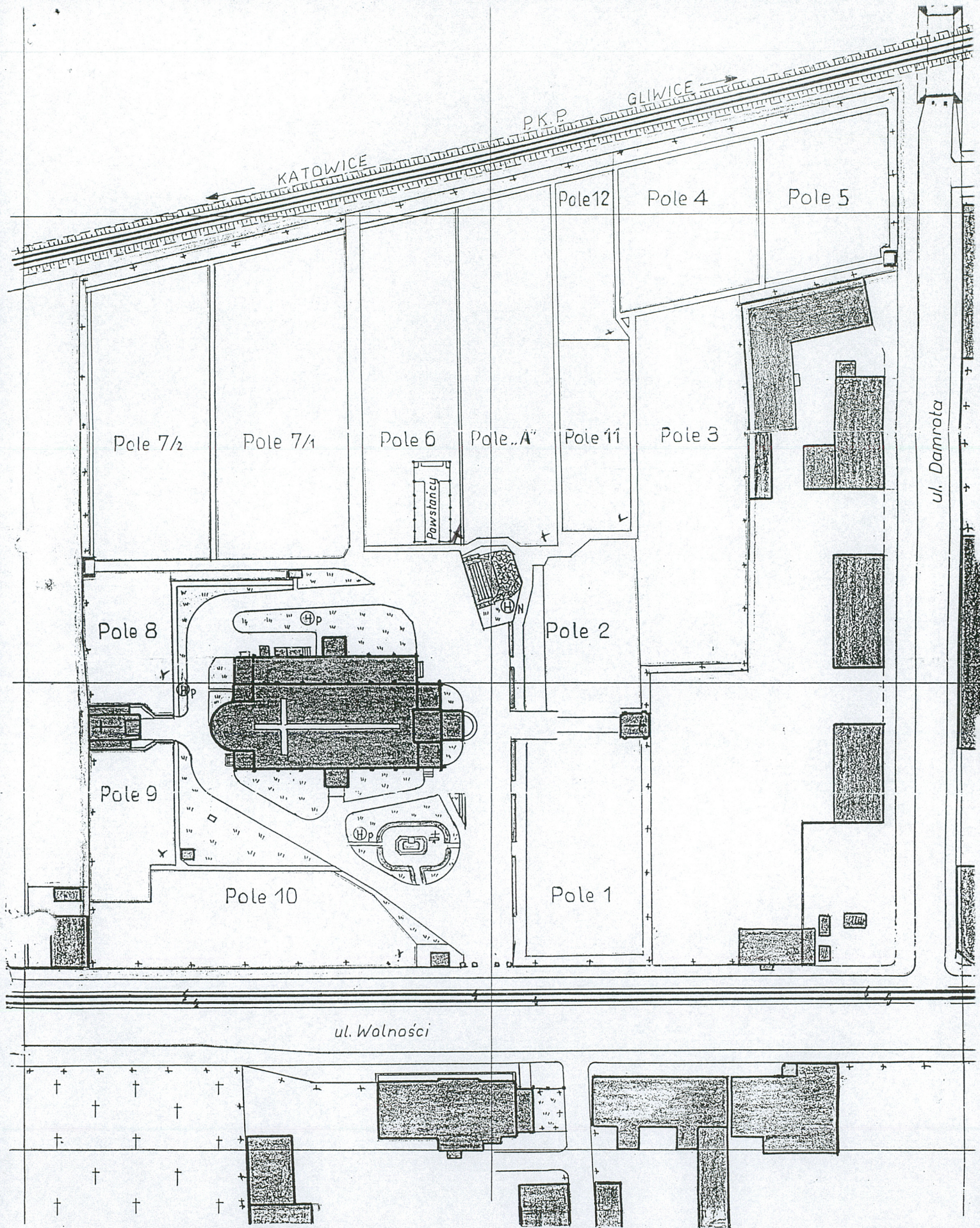
ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA

Maciej Skwara

15. Uwagi z przeprowadzonych kontroli

Zabne 47/19 GW

LEGENDA

- ogrodzenie cmentarza
- zieleńce
- basenik z wodą
- miejsce składania śmieci
- hydrant p.poż. - podziemny
- hydrant p.poż. - naziemny
- granica pola

PLAN OGÓLNY CMENTARZA

PRZY KOŚCIELE ŚW. ANDRZEJA
W ZABRZU

Zabrze, lipiec 1995r.

Wykonał: *Kłus*

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Spraw Obywatelskich
w Katowicach
ul. Jagiellońska 25, 40-032 Katowice
tel. 0/32 255-41-61 wew. 351

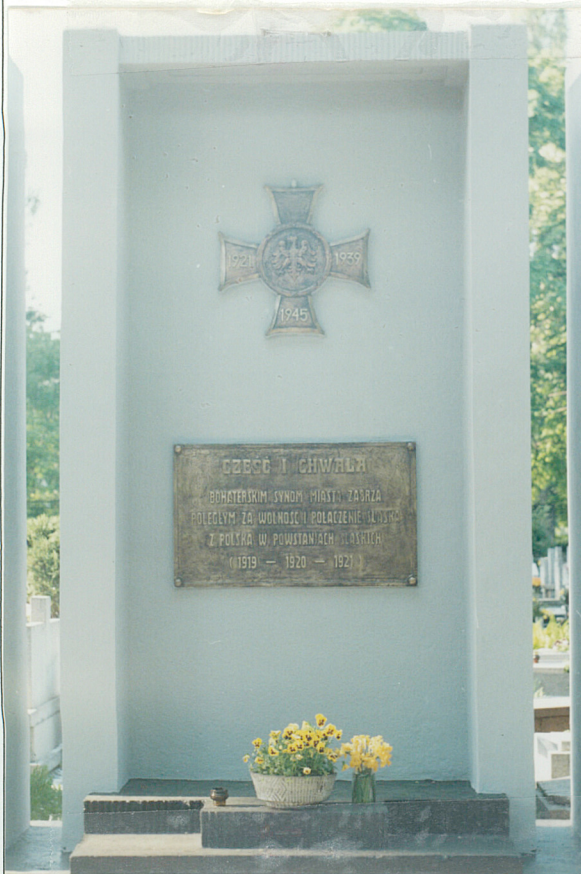
KARTA EWIDENCYJNA
miejsca pamięci
na terenie gminy Zabrze

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI

Nr ewidencyjny **47/19** - GW
WKOPWiM.....
CKMPN.....

1. Miejscowość (gmina) położenie obiektu Zabrze ul. Wolności 191 Cmentarz par. Św. Andrzeja.	2. Rodzaj obiektu (tablica, płyta, obelisk, pomnik, cmentarz, kwatery, grób wojenny, obóz, więzienie, miejsce walk itp.) Pomnik Poległych Powstańców Śląskich.	3. Treść napisu „Cześć i chwała bohaterom synom miasta Zabrze poległym za wolność i połączenie Śląska z Polską w Powstaniach Śląskich (1919, 1920, 1921) Nazwiska na tablicach: Binias Paweł Kłyk Paweł Pyrecki Alojz Blania Józef Kozub Wiktor Słaboś Jan Brol Henryk Krawczyk Klemens Słodczyk Filip Bronder Jan Krochmal Paweł Stuzik Stanisław Brysz Wiktor Kopka Zygfryd Wasiczek Józef Ciupka Józef Lazar Antoni Widera Franciszek Czogała Emanuel Majnusz Paweł Woźnica Jan Długosz Jan Manoszek Stanisław Weindoch Józef Dziambor Ryszard Mikosz Franciszek Englisz Aleksander Milicz Antoni Ficek Jan Mrozek Melchir Frolich Jan Nawrat Józef Goly Feliks Nowak Roman Gorzawski Karol Pilich Wiktor Hermisz Karol Premżyna Feliks Jendrysik Konrad Puchalka Tomasz Kisiel Teodor Puzik Jan	4. Data powstania obiektu, autor, fundator. 1947 – zarząd powiatowy byłych powstańców śląskich.		
5. Ocena stanu utrzymania obiektu (uszkodzenia, wandalizm, kradzieże, daty remontów) B. dobry W 1961 roku odnowiony przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej prezydium M.R.N.	6. Opis obiektu (rodzaj materiału, wymiary obiektu) Murowany , w części centralnej znajduje się tablica i Krzyż Powstańców Śląskich. Po obu stronach znajdują się dwa cokoły z mosiężnymi tablicami na których wypisano 43 nazwiska. Obiekt ma wymiary ok. 18x6 m.	7. Patronat <table><tr><td>Spółeczny (nazwa i adres)</td><td>Administracyjny (nazwa i adres)</td></tr></table>	Spółeczny (nazwa i adres)	Administracyjny (nazwa i adres)	8. Literatura (czy obiekt jest ujęty w przewodnikach, inne opisy, broszury, opracowania, artykuły prasowe, książki itp.) Kroniki miasta Zabrze Nr 12 / 81
Spółeczny (nazwa i adres)	Administracyjny (nazwa i adres)				

9. Miejsce na fotografii obiektu
(opisane zdjęcie można załączyć do karty w kopercie)

10. Dane historyczne dotyczące obiektu.

Na cmentarzu tym spoczywają powstańcy którzy polegli w III Powstaniu Śląskim w 1921 r. zarówno na terenie Zabrze, w ówczesnych jego granicach jak i ekshumowanych w 16 lat później w 1937 r. z miejsc walk poza jego terenem, między innymi spod góry Św. Anny oraz okolic Sławęcic i Kędzierzyna. Łącznie spoczywa tu 42 powstańców. W to miejsce 19-go marca 1945 r. udał się manifestacyjny pochód na czele którego stał pierwszy polski prezydent miasta Zabrze – Paweł Dubiel, Zabrzezanin i powstaniec. Ogłosił wtedy nad Mogiłami że groby te przechodzą odtąd pod opieką Zarządu Miasta i że ulice otrzymają nazwy poległych Zabrzezańskich Powstańców.

11. Data zaprowadzenia karty.

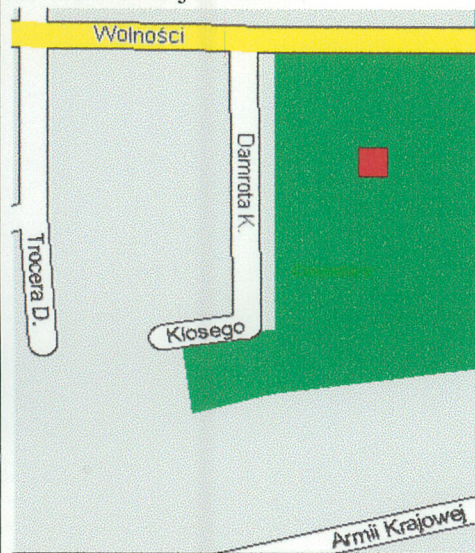
31. 01. 1994 r.

Miejsce pamięci zaliczono do grobownictwa wojennego na terenie województwa śląskiego Ustawa z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych /Dz.U. Nr 39, poz. 311 z późn. zm./

12. Dodatkowe uwagi

Pomnik ten w początkowym stanie miał zupełnie inny wygląd. Nad wspólnymi mogiłami znajdowały się kamienne tablice w kształcie zamkniętych ksiąg. Ile ich było dziś nie wiadomo. W Muzeum Miejskim w Zabrzu zachowały się cztery z pośród nich. Taka mogiła została zniszczona w czasie rządów hitlerowskich, a po wojnie została odbudowana w innej całkowicie formie.

13. Lokalizacja obiektu

14. Prowadzący

Wydział Kultury i Sportu
Urzędu Miejskiego w Zabrzu

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA

Maciej Sława

15. Uwagi z przeprowadzonych kontroli

Zabne

47/19 GW

28 2 2007

CHARLES J. CONNELLEY
BORN 1904 - DIED 1984
BORN IN NEW YORK CITY
LIVED IN NEW YORK CITY
1904 - 1984 - 80

Miejsce pamięci zaliczono
do grobownictwa wojennego
na terenie województwa śląskiego
Ustawa z dnia 28 marca 1933 r.
o grobach i cmentarzach wojennych
/Dz.U. Nr 39, poz. 311 z późn. zm./

ŚLĄSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Katowicach
Wydział Spraw Obywatelskich
40-032 Katowice, ul. Jagiellońska 25
000514259

47/19 Łobne

ZW PTTK KATOWICE

14. ul. Wolności

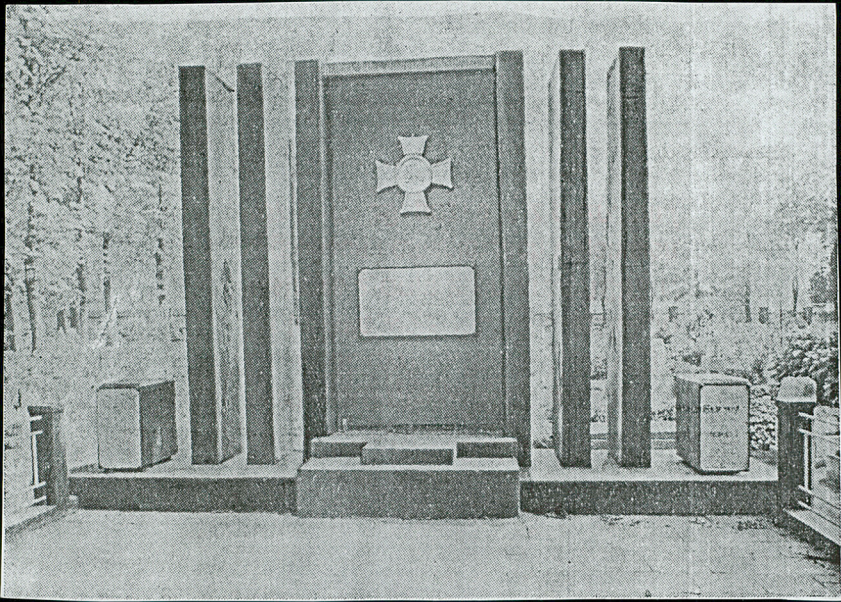
Cmentarz św. Andrzeja

Pomnik powstańców śl.

Dnia 18.7.1985 r.

Robert Respondowski

Imię i nazwisko

Zobne

47/19

Miejsce pamięci zaliczono
do grobownictwa wojennego
na terenie województwa śląskiego
Ustawa z dnia 28 marca 1933 r.
o grobach i cmentarzach wojennych
/Dz.U. Nr 39, poz. 311 z późn. zm./